

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudkyň JUDr. Martiny Tvrdkové a Mgr. Halky Hovorkové ve věci

žalobce: **M.B.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Zdeňkem Jankovským
sídlem Karlovo náměstí 292/15, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Záchranná služba Asociace samaritánů České republiky Praha-západ,**
IČO 481 34 821, sídlem U Včely 1442, 156 00 Praha 5
zastoupená advokátkou Mgr. Lucií P.ánkovou
sídlem Fügnerovo náměstí 1808/3, 120 00 Praha 2

o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 10. 3. 2023, č. j. 4 C 46/2021-149,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích I., II. a IV. **mění** tak, že se určuje, že okamžité zrušení pracovního poměru dané žalobci dopisem žalované ze dne 7. 9. 2020 je neplatné.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení před soudem I. stupně ve výši 27 700 Kč.

Shodu s pravopisem potvrzuje I.T.

- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení před odvolacím soudem ve výši, která bude určena rozhodnutím soudu I. stupně.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 3 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně shora označeným rozsudkem rozhodl, že se zamítá žaloba, kterou se žalovaný domáhal určení, že okamžité zrušení pracovního poměru dané žalobci dopisem žalované ze dne 7. 9. 2020 je neplatné (výrok I.), rozhodl, že je žalobce povinen nahradit žalované na nákladech řízení částku 22 100 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované (výrok II.), přiznal zástupci žalobce odměnu za zastupování žalobce ve výši 27 700 Kč (výrok III.) a dále rozhodl, že je žalobce povinen nahradit státu polovinu nákladů řízení, jejichž vyčíslení se vyhrazuje samostatnému usnesení, a to do 3 dnů od právní moci samostatného usnesení k rukám státu na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 (výrok IV).
2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru ze dne 7. 9. 2020, které dostal v souvislosti se svým pracovním poměrem založeným pracovní smlouvou ze dne 2. 5. 2017 jako xxx xxx. Okamžité zrušení pracovního poměru spočívající v tom, že se nedostavil od 31. 8. 2020 do 7. 9. 2020 do práce a nereagoval na výzvy zaměstnavatele k návratu do zaměstnání, považoval za neplatné, neboť žalobce čerpal řádnou dovolenou, o níž požádal standardním způsobem. Jednalo se o dovolenou z předchozího roku v trvání 22 dní, kterou mu žalovaná nenařídila vyčerpat. Způsob, jakým žalobce žalované čerpání dovolené oznámil, mu nebyl v okamžitém zrušení pracovního poměru vytýkán. Způsob oznámení dovolené použitý žalobcem byl u žalované běžný. Žalobce požádal o dovolenou písemně a není pravdou, že až 28. 8. 2020 na dispečinku. Nadto žalobce v souladu s § 218 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zák. práce“) vyrozuměl SMS zprávou ze dne 11. 8. 2020 dopravního ředitele žalované, že bude v termínu od 31. 8. 2020 do 13. 9. 2020 čerpat dovolenou a svého přímého nadřízeného, xxx, o tom informoval rovněž SMS zprávou ze dne 11. 8. 2020, čímž určil čerpání dovolené více než 14 dní předem.
3. Žalovaná naopak tvrdila, že výpovědní důvod naplněn byl, když žalobce byl s rozvržením služeb pro měsíc září s předstihem seznámen a čerpání dovolené žalované písemně neoznámil, a to nejméně 14 dní předem tak, aby žalovaná mohla zajistit fungování provozu, přestože s přesným postupem oznámení čerpání dovolené jej žalovaná seznámila. Žalobce pouze ponechal písemnou žádost o dovolenou s termínem čerpání od 31. 8. 2020 až dne 28. 8. 2020 v odpoledních hodinách na dispečinku žalované, a nikoliv u vedoucího zaměstnance nebo na personálním oddělení.
4. Soud I. stupně po provedeném dokazování, které učinil zejména z listinných důkazů a výslechů svědků došel k závěru, že žalobce pracoval pro žalovanou jako xxx xxx na základě pracovní smlouvy ze dne 2. 5. 2017. Ve výplatní pásce za měsíc květen 2020 měl žalobce uvedeno, že má nárok na 23,5 dne dovolené za rok 2019 s 25 dny dovolené za rok 2020. Žalovaná přistoupila dne 7. 9. 2020 k okamžitému zrušení pracovního poměru žalobce z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem

tím, že měl žalobce od 31. 8. 2020 do 7. 9. 2020 neomluvenou nepřítomnost na pracovišti a do zaměstnání nenastoupil ani přes výzvy zaměstnavatele. Přímým nadřízeným žalobce byl ředitel dopravních činností T. G. a xxx P. P.. Rozvrh čerpání dovolené sestavuje příslušný nadřízený zaměstnanec a určenou dobu čerpání dovolené oznamuje svým podřízeným písemně alespoň 14 dní předem. Odchylně od plánu čerpání dovolené lze dovolenou čerpat na žádost zaměstnance v případě, že to provozní situace žalované dovolí (a v případě, že má žádající zaměstnanec dostatečný zůstatek dovolené) a se souhlasem příslušného vedoucího zaměstnance. V případě, že zaměstnanec žádá o čerpání dovolené mimo plán čerpání dovolené, je povinen tak učinit nejpozději 14 dní před jejím nástupem písemně na předepsaném formuláři opatřeném vlastnoručním podpisem (tzv. „dovolenka“) u příslušného vedoucího zaměstnance. Žalobce žádal o čerpání dovolené na předtištěném formuláři „dovolenka“ dvakrát v roce 2018 a dvakrát v roce 2019, vždy alespoň měsíc dopředu před plánovaným čerpáním dovolené. Žalobce dne 11. 8. 2020 v 16:51 hodin odeslal SMS zprávu na neznámé číslo kontaktu označenému jako „G R.“ ve znění „prosim o dovolenou od 31 8 2020 do 13 9 2020 G. jsem to psal M.“, na stejný telefon pak byla přijata SMS zpráva ve znění: „G. mi má dát v průběhu dneška vědět, pokud se ozve, dám vědět tobě“ od kontaktu G R. z 19. 8. 2020 v 11:44 hodin. Soud I. stupně nesouhlasil s tvrzením žalované, že xxx P. nebyl nadřízeným žalobce, jelikož skutečnost, že byl, plyne nejenom z výslechu svědka M., ale i z organizačního řádu žalované.

5. Zjištěný skutkový stav soud I. stupně posoudil (zejména) podle § 72, § 55 odst. 1 písm. b) a § 218 odst. 1, 2 a 3 zák. práce. Uvedl, že s ohledem na ust. § 218 odst. 3 zák. práce měl žalobce, kterému nebylo ze strany žalované nařízeno čerpání nevyčerpané dovolené za rok 2019 do konce června roku 2020, právo určit si čerpání této dovolené sám. Soud I. stupně měl za prokázané, že mezi žalobcem a zřejmě nějakým zaměstnancem žalované probíhala SMS komunikace o termínu dovolené, žalobce nedokázal však soudu sdělit, jaké je telefonní číslo, na které zprávu odeslal, aby šlo jednoznačně určit adresáta SMS zprávy, který mu i odpověděl. Žalobce neprokázal, že SMS poslal rovněž řediteli G.. I kdyby soud I. stupně připustil, že by SMS zprávy odpovídaly písemné formě oznámení čerpání dovolené (byť SMS formu oznámení žádný další provedený důkaz nepotvrdil), pak by muselo být prokázáno, že se jednalo o zprávu adresovanou nadřízenému žalobce, což se nestalo. Žalobce nesplnil podmínku pro čerpání dovolené dle § 218 odst. 3 zák. práce. V tomto spatřoval soud I. stupně určitou míru svévole, obzvláště tehdy, uvedl-li žalobce výslovně u soudu, že věděl, že mu nadřízený v tomto rozsahu dovolenou dát nechce a že mu chce umožnit čerpat pouze týden, on však přesto na dovolenou nastoupil, protože na ni měl nárok. Žalobce porušil svoji povinnost podle pokynů zaměstnavatele konat osobně práci podle pracovní smlouvy ve stanovené pracovní době, jelikož se nenacházel na pracovišti v době, kdy neměl řádně ohlášenou dovolenou a zaměstnavatel mu nadto dal jasně najevo, že se způsobem čerpání dovolené žalobcem nesouhlasí. Čerpání dovolené způsobem, jaký žalobce, zvolil, bylo neoprávněné, tudíž se v jeho případě jedná o neomluvenou absenci, a tedy důvod pro platné ukončení pracovního poměru okamžitým zrušením podle § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce.
6. Výrok č. II. o nákladech řízení odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a rozhodl, že procesně úspěšná žalovaná má právo na plnou náhradu nákladů řízení dle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „a. t.“) v celkové výši 22 100 Kč. O povinnosti žalobce zaplatit tuto náhradu k rukám zástupce žalované bylo rozhodnuto dle § 149 odst. 1 o. s. ř.
7. Výrok č. III. soud I. stupně odůvodnil dle § 140 odst. 2 o. s. ř., dle kterého, byl-li ustanoven účastníku zástupcem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Usnesením soudu I. stupně ze dne 3. 2. 2022, č.j. 4 C 46/2021-83, byl žalobci ustanoven jejím zástupcem JUDr. Zdeněk Jankovský, advokát, kterému náleží odměna dle a.t. ve výši 27 700 Kč.

8. Výrok č. IV. rozsudku soud I. stupně odůvodnil s odkazem na ust. § 138 odst. 3 a § 148 o. s. ř. a uložil žalobci zaplatit státu náhradu nákladů řízení v podobě nákladů na jeho zastoupení v rozsahu, v němž nebyl osvobozen od soudních poplatků, tj. v rozsahu 50 %, přičemž o výši nákladů státu bude rozhodnuto samostatným usnesením poté, co nabude právní moci výrok o přiznání odměny ustanovenému zástupci žalobce.
9. Proti rozsudku podal odvolání žalobce a napadl rozsudek soudu I. stupně ve výrocích I., II. a IV.
10. Žalobce v odvolání uplatnil odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. Uvedl, že napadený rozsudek soudu I. stupně spočívá na nesprávných skutkových zjištěních. Soud I. stupně došel ke správnému závěru, že žalobce měl nevyčerpanou dovolenou za předchozí kalendářní rok v délce 23 dnů a že měl právo určit její čerpání a že nástup na dovolenou zaměstnavateli předem oznámil (když ne dříve), tak přinejmenším na formuláři ze dne 28. 8. 2020, nicméně učinil nesprávný skutkový závěr o tom, že jeho absence na pracovišti ve dnech 31. 8. 2020 až 7. 9. 2020 byla neomluvená. Žalobce čerpal řádně dovolenou, na níž měl právní nárok, a tuto zaměstnavateli řádně písemně oznámil. Způsob, jakým žalobce oznámil čerpání dovolené se mu v okamžitém zrušení pracovního poměru nevytýká. Když žalobce nepotřeboval svolení zaměstnavatele k nástupu na dovolenou, postačovalo její oznámení. Žalobce souhlas vedoucího zaměstnance s čerpáním dovolené nepotřeboval a jeho nároku byl povinen zaměstnavatel vyhovět. Vzhledem k tomu, že organizační řád žalované na případy, kdy má zaměstnanec právo určit čerpání dovolené sám, nepamatuje, užije se ust. § 218 odst. 4 zák. práce. Ve smyslu uvedeného byla dodržena písemná forma žádosti o dovolenou. Dále uvedl, že úmysl čerpat dovolenou oznámil již na poradě v červenci 2020, kdy její konání potvrdil svědek J.M. s tím, že žalobce na ní hlásil, že jede do lázní. Vědomí o nástupu na dovolenou měla žalovaná dříve než 28. 8. 2020. Dle žalobce mu xxx P. P. sdělil, aby mu poslal SMS zprávu o nástupu na dovolenou, že jí ukáže řediteli dopravy, který schvaluje delší dovolené. Žalobce tak učinil a zprávu odeslal na telefon označený jako R., protože dřívější xxx se jmenoval R.. Xxx P. P. byl tedy o nástupu žalobce na dovolenou informován SMS zprávou ze dne 11. 8. 2020, tedy nejméně 14 dní předem. Žalobce dále odkázal na výpověď svědka G. a namítl, že dovolenou sice neměl schválenou, ale schválenou ji mít ani nemusel. Nesouhlasil s hodnocením výpovědi svědka M. jako zčásti nevěrohodné.
11. Žalobce zároveň tvrdil, že rozhodnutí soudu I. stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Nepřiléhavý je odkaz na ust. § 301 písm. d) zák. práce i na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 21 Cdo 1496/2013, neboť i kdyby žalobce mohl ohrozit žalovanou v plnění jejích povinností, nestalo se tak. I kdyby nepřítomnost žalobce na pracovišti byla neomluvenou absencí, nemusela skončit okamžitým zrušením pracovního poměru v situaci, kdy se žalobce o dohodu o čerpání dovolené s žalovanou pokoušel, ale přes osobní rozpory neuspěl. Nadto byl žalobce na ozdravném pobytu v lázních, který potřeboval proto, že trpí xxx a má problémy se xxx. Namítl dále, že soud I. stupně se nezabýval intenzitou porušení pracovní kázně se zřetelem ke všem okolnostem, k čemuž odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu ČR.
12. Žalobce vytkl soudu I. stupně i nesprávné rozhodnutí o náhradě nákladů řízení mezi účastníky. Jelikož má žalobce podle usnesení soudu I. stupně, č. j. 4 C 46/2021-83, právo na osvobození od placení soudního poplatku, neměla být žalované přiznána náhrada veškerých nákladů řízení. V rozsahu, ve které žalobce není osvobozen od placení nákladů řízení, platí je právnímu zástupci, a nikoliv České republice a v části, v níž mu osvobození přiznává, je vyloučeno, aby státu vynaložené náklady řízení hradil. Současně nebyl důvod, aby byla výše náhrady nákladů řízení vůči státu vyhrazena samostatnému usnesení, pakliže je známa výše nákladů, které bude Česká republika platit v souladu s výrokem č. III advokátovi žalobce. Výrok č. IV. neměl být vůbec učiněn a musí být změněn tak, že se státu náhrada nákladů řízení nepřiznává. Výrok č. III. je odvoláním žalobce nedotčen.

13. Žalobce závěrem žádal, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že se určuje, že okamžité zrušení pracovního poměru, dané žalobci dopisem žalované ze dne 7. 9. 2020, je neplatné a že je žalovaná povinna nahradit žalobci náklady řízení v rozsahu, ve kterém není od soudního poplatku osvobozen a ve zbytku, aby tyto náklady nahradila státu.
14. Žalovaná se k odvolání žalobce vyjádřila podáním ze dne 25. 10. 2023 a uvedla, že se plně ztotožňuje s rozhodnutím soudu I. stupně, které považuje za věcně správné. Uvedla, že zajišťuje mj. převozy nemocných pacientů, zdravotní péči apod. Jedná se tedy o provoz, který nesmí být narušen a jeho narušení může mít fatální následky na životě pacientů. Neupírá nárok žalobce na oznámení dovolené zaměstnavateli, ale žalobce postupoval zcela svévolně, kdy dovolenou nenahlásil včas a svým postupem řešil svůj předchozí konflikt. Žalobce nebyl příkladným a svědomitým pracovníkem, porušoval opakovaně pokyny. Žalobce nastoupil na dovolenou tak, že nechal vozidlo na dispečinku a nedorazil do práce. Žalovaná jej pak musela dohledávat a telefonovat mu a když se s ním podařilo spojit, žalobce jednal nevybíravě. K předmětné SMS zprávě ze dne 11. 8. 2020 uvedla, že se nepodařilo zjistit komu ji žalobce odeslal, když jako příjemce je v telefonu označen pan R., který ale v té době již u žalované nepracoval, což je v řízení nesporné. SMS zpráva nadto není adekvátním oznamovacím prostředkem, zvláště pokud není potvrzeno její přijetí. Pokud by přisvědčila tvrzení žalobce, že o SMS zprávě se dozvěděl zaměstnavatel, pak to mohlo být nejdříve 19. 8. 2020 a ani tak by nebyla dodržena 14denní lhůta.
15. Závěrem žalovaná žádala odvolací soud, aby rozsudek soudu I. stupně potvrdil a žalované přiznal náhradu nákladů řízení.
16. Odvolací soud po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou, že splňuje náležitosti uvedené v ust. § 205 odst. 1 o. s. ř., přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. v mezích podaného odvolání (§ 206 odst. 2 o. s. ř.) správnost napadeného rozsudku včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, a shledal, že odvolání žalobce je důvodné.
17. Předně odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně zjistil zcela správně skutkový stav věci a je možno na něj odkázat. Odvolací soud se nicméně neztotožňuje s právními závěry, které soud I. stupně učinil.
18. Odvolací soud nad rámec správně zjištěného skutkového stavu ještě zopakoval postupem podle § 213 odst. 2 o. s. ř. důkaz listinou zachycující obsah textové zprávy ze dne 11. 8. 2020, ze které vyplynulo, že žalobce na svém telefonu doložil odeslání zprávy na uložený kontakt s označením „R.“ a sdělením, že prosí o dovolenou od 31. 8. 2020 do 13. 9. 2020 a G. to psal.
19. Projednávanou věc je třeba posoudit podle zák. č. 262/2006 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2020 (zákoník práce, ve zkratce zák. práce).
20. Podle ust. § 211 zák. práce zaměstnanci, který vykonává zaměstnání v pracovním poměru, vzniká za podmínek stanovených v této části právo na dovolenou za kalendářní rok nebo její poměrnou část a dále právo na dodatkovou dovolenou.
21. Podle § 217 odst. 1 zák. práce dobu čerpání dovolené je povinen zaměstnavatel určit podle písemného rozvrhu čerpání dovolené vydaného s předchozím souhlasem odborové organizace a rady zaměstnanců tak, aby dovolená mohla být vyčerpána zpravidla vcelku a do konce kalendářního roku, ve kterém právo na dovolenou vzniklo, pokud v tomto zákoně není dále stanoveno jinak. Při určení rozvrhu čerpání dovolené je nutno přihlížet k provozním důvodům

Shodu s pravopisem potvrzuje I.T.

zaměstnavatele a k oprávněným zájmům zaměstnance. Poskytuje-li se zaměstnanci dovolená v několika částech, musí alespoň jedna část činit nejméně 2 týdny vcelku, pokud se zaměstnanec se zaměstnavatelem nedohodne na jiné délce čerpané dovolené. Určenou dobu čerpání dovolené je zaměstnavatel povinen písemně oznámit zaměstnanci alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodne se zaměstnancem na kratší době.

22. Podle § 218 odst. 1 zák. práce čerpání dovolené podle § 211 je zaměstnavatel povinen zaměstnanci určit tak, aby dovolenou vyčerpal v kalendářním roce, ve kterém zaměstnanci právo na dovolenou vzniklo, ledaže v tom zaměstnavateli brání překážky v práci na straně zaměstnance nebo naléhavé provozní důvody.

23. Podle § 218 odst. 2 zák. práce nemůže-li být dovolená vyčerpana podle odstavce 1 nebo byla-li její část převedena podle odstavce 2, je zaměstnavatel povinen určit ji zaměstnanci tak, aby byla vyčerpana nejpozději do konce následujícího kalendářního roku, není-li v odstavci 5 stanoveno jinak.

24. Podle § 218 odst. 3 zák. práce není-li čerpání dovolené určeno nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku, má právo určit čerpání dovolené rovněž zaměstnanec. Čerpání dovolené je zaměstnanec povinen písemně oznámit zaměstnavateli alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodne se zaměstnavatelem na jiné době oznámení.

25. Zaměstnanci vznikne právo na dovolenou za kalendářní rok v délce stanovené nebo sjednané kratší týdenní pracovní doby vynásobené výměrou dovolené, na kterou má zaměstnanec v příslušném kalendářním roce právo. Výměra dovolené je stanovena v týdnech, minimální výměra činí podle § 212 zák. práce 4 týdny. Nárok na dovolenou je jedním ze základních práv zaměstnance, který odpracoval v kalendářním roce stanovenou pracovní dobu. Doba čerpání dovolené určuje zaměstnavatel dle rozvrhu čerpání dovolené vydaného s předchozím souhlasem odborové organizace. Pokud u zaměstnavatele odborová organizace nepůsobí, sestavuje rozvrh čerpání dovolené zaměstnavatel sám. Zákoník práce nestanoví blíže formu a způsob vedení rozvrhu čerpání dovolené. Při sestavování rozvrhu čerpání dovolené je ale zaměstnavatel povinen přihlížet stejnou měrou ke svým provozním potřebám i k oprávněným zájmům zaměstnance. Základním pravidlem je, že čerpání dovolené je zaměstnavatel povinen zaměstnanci určit tak, aby zaměstnanec dovolenou vyčerpal v kalendářním roce, ve kterém mu právo na dovolenou vzniklo. Povinnost zaměstnavatele určit čerpání celé dovolené v daném kalendářním roce nemusí být splněna, pokud a) existují naléhavé provozní důvody na straně zaměstnavatele nebo b) nastaly překážky v práci na straně zaměstnance (například dočasná pracovní neschopnost, mateřská nebo rodičovská dovolená). Pokud z těchto důvodů nebude dovolená vyčerpaná v daném roce, dochází k převodu dovolené do roku následujícího. Převod dovolené nastává ze zákona, nikoliv na základě rozhodnutí zaměstnavatele. Jestliže zaměstnavatel dovolenou zaměstnanci v kalendářním roce neurčí, právo na nevyčerpanou část nezaniká, ale přechází do následujícího kalendářního roku. Pokud není dovolená vyčerpana v kalendářním roce, za který přísluší, dochází k jejímu převodu do roku následujícího a zaměstnavatel má nadále zákonnou povinnost tuto dovolenou zaměstnanci určit, a to tak aby došlo k jejímu vyčerpání nejpozději do konce tohoto kalendářního roku, tj. roku následujícího po roce, ve kterém právo na dovolenou vzniklo. I když to zaměstnavatel při určení čerpání dovolené výslovně nevyjádří, vždy se čerpá nejprve dovolená z předchozího kalendářního roku a teprve po jejím vyčerpání se dovolená čerpá z běžného kalendářního roku. V případě, že neurčí zaměstnavatel zaměstnanci dovolenou do 30. června následujícího kalendářního roku, přechází od 1. července právo určit dovolenou na zaměstnance.

26. Soud I. stupně dospěl na základě provedení dokazování ke správnému závěru, že žalobci svědčilo právo na 23,5 dne nevyčerpané dovolené za rok 2019 a 25 dni nevyčerpané dovolené za rok 2020. Žalovaná ani do 30. 6. 2020 neurčila čerpání dovolené za rok 2019 žalobci tak, aby si

dovolenou vyčerpal v kalendářním roce, ve kterém mu právo na dovolenou vzniklo. Tímto svým jednáním porušila své povinnosti stanovené v ust. § 218 odst. 1 zák. práce. Svou zákonnou povinnost žalovaná nesplnila ani do 30. 6. 2020 a ani po tomto datu, neboť ani do data, stanoveného v ust. § 218 odst. 3 zák. práce neurčila žalobci čerpání dovolené za předchozí kalendářní rok 2019. Odvolací soud zdůrazňuje, že skutkové okolnosti v tomto řízení nikdo nezpochybňoval a nadto mají všechny zjištěné skutečnosti oporu ve spisovém materiálu, pročez odvolací soud ve smyslu uvedeného na odůvodnění rozsudku soudem I. stupně odkazuje. Jak bylo uvedeno výše, v případě, že neurčí zaměstnavatel zaměstnanci dovolenou do 30. června následujícího kalendářního roku, přechází od 1. července právo určit dovolenou na zaměstnance. Jinými slovy pokud žalovaná neurčila žalobci čerpání dovolené do 30. 6. 2020, tak po tomto datu měl žalobce právo si tuto dovolenou určit. Pokud tak žalovaná tedy neučinila a žalobci do 30. 6. 2020 čerpání dovolené nenařídila, mohl od 1. 7. 2020 žalobce žalované sdělit, že bude čerpat nevyčerpanou dovolenou z předchozího roku, a to v době, kterou si sám určí, což dle skutkových zjištění soudem I. stupně, rovněž učinil. Na rozdíl od zaměstnavatele, který má povinnost určit čerpání dovolené, u zaměstnance se jedná o jeho právo, nikoliv povinnost. Určenou dobu čerpání dovolené je zaměstnanec povinen písemně oznámit zaměstnavateli alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodnou na kratší době. Z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce oznámil řádně a písemně čerpání dovolené žalované dne 28. 8. 2020 a dále pak svému nadřízenému xxxovi P.ovi SMS zprávou s označeným kontaktem bývalého xxx R. dne 11. 8. 2020. K tomu odvolací soud zopakoval důkaz listinami zachycujícími obsah SMS zprávy, kterou žalobce poslal na kontakt uvedený jako R. dne 11. 8. 2020 ze které je patrná přinejmenším snaha žalobce o dovolenou svého nadřízeného informovat. V této souvislosti pak odvolací soud dospěl k závěru, že žalobci lze vytýkat způsob, jakým o dovolenou požádal, kdy nejprve odeslal pouze SMS zprávu a poté sice předložil žádost o čerpání dovolené v písemné podobě, ale nedodržel lhůtu 14 dní, stanovenou v ust. § 218 odst. 3 zák. práce. Uvedenou lhůtu hodnotí odvolací soud na rozdíl od žalované toliko jako lhůtu pořádkovou, jejíž nedodržení nemůže mít za následek zánik práva zaměstnance určit si postupem podle § 218 odst. 3 zák. práce dovolenou sám. Nadto okamžité zrušení pracovního poměru dané žalobci dopisem žalované dne 7. 9. 2020 důvod pochybení při oznamování dovolené neobsahovalo. Naopak jediným důvodem okamžitého zrušení pracovního poměru s žalobcem byla jeho neomluvená absence na pracovišti. Za této situace odvolací soud zastává názor, že nepřítomnost žalobce na pracovišti ve dnech 31. 8. 2020 až 7. 9. 2020 nebyla neomluvenou absencí, když žalobce žalovanou minimálně dne 28. 8. 2020 informoval o tom, že bude čerpat dovolenou za předchozí kalendářní rok 2019, když žalovaná mu ani do 30. 6. 2020 tuto dovolenou neurčila, ačkoliv k tomu byla povinna. Pokud tedy žalovaná sama porušovala právní předpisy tím, že žalobci nestanovila ani v následujícím roce, kdy žalobci vzniklo na dovolenou právo, dovolenou a pak žalobci při nedodržení lhůty 14 dní stanovené v ust. § 218 odst. 4 zák. práce dala okamžité zrušení pracovního poměru, těžila tak ze svého vlastního nepoctivého jednání, které nepožívá právní ochrany dle § 8 zákona č. 89/2022 Sb., občanský zákoník za použití § 4 zák. práce.

27. Odvolací soud proto s ohledem na uvedené skutečnosti postupoval podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, že rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích I., II. a IV. změnil tak, že se určuje, že okamžité zrušení pracovního poměru dané žalobci dopisem žalované ze dne 7. 9. 2020 je neplatné.

28. S ohledem na změnu prvostupňového rozsudku rozhodoval odvolací soud podle § 224 odst. 2 o. s. ř. o nákladech řízení před soudy obou stupňů. Pod výroky č. II. a č. III odvolací soud rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení před soudem I. stupně ve výši 27 700 Kč, tak jak je určil pravomocně soud I. stupně a dále, že je povinna zaplatit žalobci na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení před odvolacím soudem ve výši, která bude určena samostatným rozhodnutím soudu I. stupně. Ve vztahu k nákladům řízení před soudem I. stupně postupoval dle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. a ve vztahu k nákladům odvolacího řízení dle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. Výrok o přiznání odměny

Shodu s pravopisem potvrzuje I.T.

zástupci žalobce za jeho zastupování ve výši 27 700 Kč nebyl dotčen odvoláním a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.). K formulaci nákladových výroků v rozsudku odvolacího soudu pak je nutno pro úplnost dodat, že tato formulace vychází z judikатурních závěrů vyjádřených Nejvyšším soudem ČR v jeho rozsudku ze dne 15. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 1997/2008, uveřejněném ve Sbírce Nejvyššího soudu, svazek 9-10, ročník 2010 pod poř. č. 109/2010 na str. 1089, podle něhož zastupoval-li účastníka řízení advokát, který mu byl ustanoven soudem podle ustanovení § 30 o. s. ř., a má-li zastoupený účastník právo na náhradu nákladů řízení, soud přizná náhradu nákladů řízení účastníku. Požadavek ustanovení § 149 odst. 2 o. s. ř., aby ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, byl povinen zaplatit státu náhradu hotových výdajů advokáta a odměnu za zastupování, se projeví v tom, že soud sice náhradu nákladů řízení (včetně náhrady hotových výdajů advokáta a odměny za zastupování) přizná zastupovanému účastníku, avšak povinnost k jejich zaplacení stanoví ve prospěch státu; nezaplatí-li povinný náhradu nákladů řízení státu dobrovolně, může se stát domáhat (vlastním jménem) jejich zaplacení cestou výkonu rozhodnutí (exekuce).

29. Ve vztahu k nákladovému výroku pod bodem III. rozsudku odvolacího soudu, soud I. stupně neopomene rozhodnout o výši nákladů řízení právního zástupce žalobce za zastupování žalobce před odvolacím soudem, a to samostatným usnesením.

30. O nákladech řízení žalobce před soudy obou stupňů rozhodl odvolací soud postupem dle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř., kdy plně úspěšný žalobce má nárok na zaplacení nákladů řízení, které sám vynaložil, a to na zaplacení soudního poplatku ze žaloby ve výši 2 000 Kč a soudního poplatku za odvolání ve výši 1 000 Kč (výrok IV. rozsudku odvolacího soudu).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 1. listopadu 2023

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu